

ՄԻԱՄՆԱԿԱՆ ՔՆՆՈՒԹՅՈՒՆ
2025

ՀՈՒՆԻՍ

ՀԱՅՈՑ ԼԵԶՈՒ
ԵՎ
ՀԱՅ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

ԹԵՍՏ 1

Խմբի համարը

Նստարանի համարը

Հարգելի՛ դիմորդ

Խորհուրդ ենք տալիս առաջադրանքները կատարել ըստ հերթականության: Ուշադիր կարդա՛ յուրաքանչյուր առաջադրանք: Եթե չի հաջողվում որևէ առաջադրանքի անմիջապես պատասխանել, ժամանակը խնայելու նպատակով կարող ես դրան անդրադառնալ ավելի ուշ:

Թեստ-գրքույկի էջերի դատարկ մասերը կարելի է օգտագործել սևագրության համար: Ուշադիր եղի՛ր պատասխանների ձևաթուղթը լրացնելիս.

- ընտրովի պատասխանով առաջադրանքներում քո ընտրած տարբերակի համարին համապատասխանող վանդակում դի՛ր X նշանը (միևնույն սյունակի մեկից ավելի վանդակներում ցանկացած նշում կհամարվի սխալ),
- 33-38-րդ և 67-69-րդ առաջադրանքներում՝ յուրաքանչյուր առաջադրանքի համապատասխան համարների տակ, դի՛ր X նշաններ:

Մաղթում ենք հաջողություն:

Ա մակարդակ

1 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերում է գրվում փակագծերում նշված տառը:

- 1) գեղար-, հագուր-, հար-աշաղախ, կորնթար- (դ)
- 2) առօր-ական, ելև-ջել, աշտ-ակիր, ոստր- (ե)
- 3) լռել-այն, քրիստոն-ա, ուխտադրու-ժ, բար-ացական (յ)
- 4) գեղ-ուկ, գաղ-, հաղար-, գեղ-ել (ջ)

2 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերում կրկնակ բաղաձայն կա:

- 1) բա-աղ, հե-են, մանրագ-ին, ու-ափառ
- 2) ֆի-ական, հո-ասուն, ք-ախույզ, այ-ենարան
- 3) ա-ահայր, ըն-իմակաց, երեսունե-որդ, անդո-ագիր
- 4) ի-սունինը, եր-ենցաղ, տա-ալուծել, վշտա-ուկ

3 Ո՞ր շարքի բոլոր բաղադրյալ հատուկ անուններում է միայն մեկ բաղադրիչը գրվում մեծատառով:

- 1) ՄԵԾ ԵՂԵՌՆ, ՀՈՒԼՅԱՆ ՏՈՍԱՐ, ՍՈՒՐԲ ՂԱԶԱՐ ԿՂԶԻ
- 2) ՀՈՎՀԱՆՆԵՍ ԱՎԵՏԱՐԱՆԻՉ, ՀԱՐՅՈՒՐԱՄՅԱ ՊԱՏԵՐԱԶՄ, ՀԻՆ ՀՈՈՄ
- 3) ՆՈՐ ՏԱՐՎԱ ՏՈՆԵՐ, ՄԵԾԱՄՈՐԻ ԱՏՈՍԱԿԱՅԱՆ, ՔԱԶ ՆԱԶԱՐԻ ՀԵՔԻԱԹԸ
- 4) ԱԶԳԵՐԻ ԼԻԳԱ, ՍԱՐՏԱԿԱՆ ԽԱՉԻ ՇՔԱՆՇԱՆ, ԲԵՆԻԼՅՈՒՔՍԻ ԵՐԿՐՆԵՐ

4 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերում գաղտնավանկ կա:

- 1) նկարակալ, շրջագայություն, գմբուխտյա
- 2) հատակություն, կապտել, թռչուն
- 3) թվարկություն, գրաշար, ձեռնամարտ
- 4) հնարամիտ, խոսակցական, վնասագերծել

5 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերում *յա* երկհնչյունի հնչյունափոխություն կա:

- 1) ատենակալ, հյուլեական, մեհենական
- 2) սյունակավոր, մատենագիր, այժմեական
- 3) պատենավոր, միութենական, կատարելագործել
- 4) կենարար, գործունեություն, հեծելագոր

6 Ո՞ր շարքում դարձվածքի իմաստի սխալ բացատրություն կա:

- 1) **հացի կարոտ** - ապրուստի միջոցներից գուրկ, **քոռ կոպեկ չտալ** - նյութական նվազագույն օգնություն ցույց չտալ
- 2) **կոտոր ընկնել** - հակառակվել, **սրտում կրակ վառել** - ոգեշնչել
- 3) **ուղտը պռչով կուլ տալ** - գովող լինել, **պղտոր ջրում ձուկ որսալ** - խառնաշփոթ վիճակից օգուտ քաղել
- 4) **հեքիաթներ պատմել** - ճիշտ չխոսել, **թևի տակ առնել**- նեցուկ կանգնել

7 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերն են կազմությանը բարդ:

- 1) մակնիշ, ջրմուղ, հավաքատեղ, որկրամուկ
- 2) կոճգամ, գրագետ, սնահավատ, ապշահար
- 3) անթացույ, մարդատար, գովազդատու, բանասեր
- 4) թրագեղձ, սրախողխող, բանասարկու, ակնբախ

8 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերում հոդակապ կա:

- 1) վարդաջուր, գետնանուշ, դառնաթախիժ, սևումուք
- 2) քարածուխ, որմնախորշ, ազգամիջյան, ագեվագ
- 3) ջրագռավ, դրոշակակիր, դնչակալ, տարեվերջ
- 4) շրջակա, մենասահք, կարեվեր, դասալիք

9 Ո՞ր տարբերակի բոլոր բառազույգերն են կազմված հոմանիշներից:

- 1) իմաստակ-տգետ, մույթ-ուռնաման
- 2) շավիղ-արահետ, սրտաբեկ-վշտահար
- 3) անկապտելի-ամբարտավան, երկչոտ-վեհերոտ
- 4) արգանակ-ապուխտ, շեղջ-կույտ

10 Ո՞ր տարբերակում են ճիշտ նշված բոլոր այն բառերի համարները, որոնց կազմությունը ճիշտ է տրված:

1. **անկայուն** - նախածանց+արմատ
2. **ապերասան** - նախածանց+արմատ
3. **քղանցք** - արմատ+արմատ+վերջածանց
4. **դասացուցակ**- արմատ+հոդակապ+արմատ
5. **անարգանք** - նախածանց+արմատ+վերջածանց

- 1) 2, 3, 5
- 2) 1, 3, 4
- 3) 2, 4, 5
- 4) 1, 2, 4

11 Ո՞ր նախադասության մեջ սուկածանցավոր բայ չկա:

- 1) Նա չդիպավ աղքատիկ ճաշին, որ բերել էին իր համար, միայն վերցրեց խեցեղեն ամանը, խմեց ջուրը՝ փոքր-ինչ գովացնելու սրտի տապը:
- 2) Թորշոմած վարդերի թերթիկները, մեկիկ-մեկիկ պոկվելով, ընկնում էին վար:
- 3) Մշուշը սողալով լեռներից կիրճն էր իջել՝ թավալգոր լցվելով ձորը:
- 4) Վարպետը սկսում է ինչ-որ բան գուշակել. նա լավ գիտեր որդու տաշած քարերը:

12 Ո՞ր նախադասության մեջ մակբայ չկա:

- 1) Զրկանք կրել, հոգս են տարել այս ձեռքերը Ծով լռությամբ, Համբերությամբ:
- 2) Սրընթաց պախրա՞, թե՞ գայլ գիշատիչ Շեշտակի անցավ փարախի մոտով:
- 3) Այծյա՞մը հանկարծ մոտակա ժայռից Անդունդը մի քար գլորեց ոտքով:
- 4) Ինչպես փոթորիկ՝ սաստիկ սրընթաց, Գյուղից սլացան մի խումբ կտրիճներ:

13 Ո՞ր շարքում են ճիշտ նշված բոլոր այն բայերի համարները, որոնք ներգործական սեռի են:

Ես 1. լռեցի: Հայացքս 2. փախցրի նրանից: Նա դեմքը 3. մոտեցրեց ինձ, 4. գտավ իմ աչքերը և 5. վախվորած նայեց ուղիղ աչքերիս մեջ: Ոչինչ 6. ասել պետք չէր. նա իսկույն ամեն ինչ 7. հասկացավ: 8. Հառաչեց և թաշկինակի ծայրով 9. սրբեց թարթիչներից կախված արցունքի վերջին կաթիլները և այլևս ոչինչ 10. չխոսեց:

- 1) 2, 4, 5, 7, 9, 10
- 2) 1, 2, 3, 4, 8, 9
- 3) 1, 3, 4, 5, 7, 8
- 4) 2, 3, 4, 6, 7, 9, 10

14 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերի հոգնակի թիվն է կազմվում *-եր* վերջավորությամբ:

- 1) թռչնաբույժ, սանր, կողաթև, միջնապատ
- 2) բնագիր, անվադող, պահանջատեր, ուղեցույց
- 3) ցուցափայտ, երկրամաս, գետածի, սեպագիր
- 4) ջրատար, կցակար, գորգեզր, սալաքար

15 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերի գործիական հոլովը կարող է կազմվել *ը-ով*:

- 1) արյուն, կատաղություն, մաս
- 2) երդում, անկյուն, սյուն
- 3) իրավունք, կատարում, խիզախություն
- 4) խափանում, նորություն, անուն

16 Ո՞ր տարբերակում դերբայական դարձված *չկա*:

- 1) Գնացքի շոգեկառքը զարդարել էին փողփողացող ալ դրոշներով:
- 2) Կամրջի վրայով անցնելիս աջուձախ չէր նայում:
- 3) Անհրաժեշտ էր մի քանի օրով գյուղ գնալ:
- 4) Մոտեցավ ու ջերմ բարևեց այգին մշակող այգեպանին:

17 Ո՞ր նախադասության մեջ միջակետ *չի կարող* դրվել:

- 1) Մի օր դա իրենց բաժանման յոթերորդ օրն էր հանկարծ դուռը թակեցին և ինչ-որ անծանոթ մարդ նրան նամակ հանձնեց:
- 2) Ծաղրածուի խոսքերը վաթսուամյա Լիբ արքայի սրտում մտավախություն են ծնում մի՞թե կրտսեր դուստրն էլ է նման մյուսներին:
- 3) Ուրիշ ելք չունենալով հրացանները տեղադրեց տարբեր տեղերում տարբեր դիրքերից էր կրակելու ցույց տալու համար թե դեռ դիմադիր ուժեր կան:
- 4) Բայց այդ պահին մտածել սառը դատել անկարող էի բարկությունը նախանձն ու կատաղությունը տակնուվրա էին անում սիրտս:

18 Ո՞ր տարբերակում է բարդ ստորադասական նախադասությունը ճիշտ փոխակերպված պարզի:

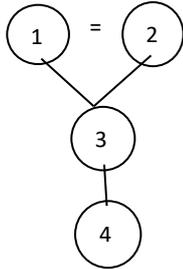
- 1) *Ես չեմ պատմում այն բանաստեղծի մասին, որ երեկոյան ծովախորշի արծաթե ջրերի վրա մակույկով ճենեխս իրեն ծովն է նետել:*
Ես չեմ պատմում երեկոյան ծովախորշի արծաթե ջրերի վրա մակույկով ճենող բանաստեղծի՝ իրեն ծովը նետելու մասին:
- 2) *Մայրս մինչև անգամ պարծեցավ, որ զավակն իր կամքով ուսումնարան է մտել:*
Մայրս մինչև անգամ պարծեցավ իր կամքով ուսումնարան մտած զավակով:
- 3) *Ամենավտանգավորն այն սուտն է, որ քիչ է տարբերվում ճշմարտությունից:*
Ամենավտանգավորը ստի՝ ճշմարտությունից քիչ տարբերվելն է:
- 4) *Հենց հորս փափախի սուր ծայրը չքացավ ճանապարհի փոշու մեջ, ինձ պաշարեց արտասովոր տրտմություն:*
Հորս փափախի սուր ծայրը ճանապարհի փոշու մեջ չքանալուն պես ինձ պաշարեց արտասովոր տրտմություն:

19 Ո՞ր տարբերակում նախադասության անդամի շարահյուսական վերլուծության սխալ չկա:

Ծառերի՝ միմյանց ներհյուսված սաղարթները, ստեղծելով մի ամբողջական ծածկույթ, գիշերվա մթի մեջ նրանով անցնող ուղևորի համար անտառն ավելի սարսափազդու էին դարձրել:

- 1) **միմյանց** -հանգման խնդիր, **ուղևորի համար** -նպատակի պարագա
- 2) **նրանով**-տեղի պարագա, **մթի** -հատկացուցիչ
- 3) **սարսափազդու**-ուղիղ խնդիր, **սաղարթները** -ենթակա
- 4) **ներհյուսված** -որոշիչ, **ծածկույթ** -ուղիղ խնդիր

20 Ո՞ր նախադասությանն է համապատասխանում տրված գծապատկերը:

- 1) Արքան խոսում էր դանդաղ, բառերը ձգում, որպեսզի իր խոսքերը, որոնց ճշմարտությանը ինքը չէր կասկածում, երկար հնչեին օդի մեջ՝ համոզությունը սաստկացնելու համար:
- 2) Հին կամքի գերանները դողում են շյուղի նման, գետը ծանր քարեր է շարտում կամարի հիմքերին, թվում է՝ զայրանում է, որ կամուրջն իր հոսանքը բաժանում է ճյուղերի:
- 3) Օրիորդը մի քանի անգամ բարձրացրել էր վարագույրները՝ ժայռերից վերև ելնող ծխի մի սյուն տեսնելու, բայց թվում էր, թե մառախուղը թույլ առ թույլ նոր երանգներ է ստանում, որոնց մեջ նրա երևակայությունը վատ նախագուշակումներ նշմարեց:
- 4) Հենց այդ ժամանակ լրացավ իմ յոթ տարին, սկսեցի հետաքրքրվել աստղային երկնքով, և բոլորը միանգամից գլխի ընկան, որ ես մեծ մարդ եմ դառնալու, որովհետև գիշերները նայում էի լեռան գագաթին, որի վրա ասես աստղեր էին թափվում:

21 Ո՞ր տարբերակում հատկացուցիչ ստորադաս նախադասություն կա:

- 1) Մեզ վաղուց էին պատմել նրա մասին, ով բազում քաջագործություններ էր կատարել և ազատել երկիրը թշնամիներից:
- 2) Մուշեղը մտավ նրանց արհեստանոցը, որ գտնվում էր քաղաքի կենտրոնական շուկայում:
- 3) Այս գավաթը նրան է պատկանում, ով հաղթանակ կտանի սրամարտում:
- 4) Սրտիս մեջ ծփում է ալիք առ ալիք Արյունը նրանց, որ ելել են սեզ, Գնում են դեպի կյանքը գալիք:

22 Ո՞ր տարբերակը տեղադրելու դեպքում քերականորեն և տրամաբանորեն ճիշտ նախադասություն կստացվի:

Ամենափրկիչ վանքի բակում՝ հարավային պարսպի տակ գտնվող գետնախորշում, , այծենակաճի վրա թեք էր ընկել Ոսկանը:

- 1) մի ժամանակ ծառայելով որպես ցորենի մառան
- 2) մի ժամանակ որպես ցորենի մառան ծառայած
- 3) որ մի ժամանակ ծառայել էր որպես ցորենի մառան
- 4) այն մի ժամանակ ծառայել էր որպես ցորենի մառան

23 Պատկերավորման-արտահայտչական ո՞ր միջոցը գործածված չէ:

Թեև շահ տ էր ծերացել Սասնի, սակայն նրա հոգին երազի աչքերով և ականջով երազի տեսնում էր ու լսում աշխարհի չքնաղ իրերն ու ձևերը, երգերն ու լռությունը անհայտ ոլորտների, որովհետև տակավին զրույց էր անում նրա հետ բանաստեղծության կախարդ ոգին:

- 1) փոխաբերություն
- 2) մակդիր
- 3) համեմատություն
- 4) շրջադասություն

24 Ո՞ր ստեղծագործությունից է տրված հատվածը:

*Եվ ողբացին լալահառաչ դժխեմ բախտը Հայաստանի
Եվ հուսացին արդարության մի խուլ աստծու դատաստանի:*

- 1) «Հայոց լեռներում» (Հ. Թումանյան)
- 2) «Մի՞թե վերջին պոետն եմ ես» (Վ. Տերյան)
- 3) «Մեր պատմիչները և մեր գուսանները» (Ա. Իսահակյան)
- 4) «Վահագն» (Ե. Չարենց)

25 Տրվածներից ո՞րը չի համապատասխանում Հ. Թումանյանի «Անուշ» պոեմի սյուժեին:

- 1) Անուշը Սարոյի հետ փախչում է սարերը, հետո վերադառնում է հոր տուն:
- 2) Մոսին հետապնդում ու սպանում է Սարոյին:
- 3) Անուշը խելագարվում է և նետվելով Դեբեդի ալիքների մեջ՝ մահանում:
- 4) Աղբյուրից ուշ վերադառնալու համար մայրը պատժում է Անուշին և արգելում Սարոյի հետ հանդիպել:

26

Նախադասությունները նշող թվերի դասավորության ո՞ր տարբերակն է համապատասխանում տեքստի տրամաբանական և քերականական ճիշտ կառուցվածքին:

1. Հայ մեծանուն գիտնականը գրել է. «Դրանք կուտակված բազմաթիվ մեծ և փոքր աստղեր են, որոնք ադոտ երևալու հետևանքով միավորված լույսով են երևում»:
2. Հազար տարի հետո միայն՝ 17-րդ դարում, Գալիլեո Գալիլեյը, աստղադիտակն ուղղելով երկնքի դեպի այդ տիրույթը, հաստատեց Շիրակացու առաջ քաշած միտքը:
3. 18-րդ դարից սկսվում է գալակտիկաների հայտնաբերման և ուսումնասիրման պատմությունը, և պարզվում է, որ Ծիր կաթինից բացի, որը մեր գալակտիկան է (Արեգակնային համակարգը գտնվում է նրա թևերից մեկում), գոյություն ունեն բազմաթիվ այլ գալակտիկաներ:
4. Երկնային մարմիններով, համաստեղություններով, երկնակամարի վրա մշուշոտ թույլ լույսով երևացող շերտով, որ մարդիկ Ծիր կաթին կամ Հարդագողի ճանապարհ են անվանել, գիտնականները վաղուց են հետաքրքրվել, և դեռևս 7-րդ դարում Անանիա Շիրակացին վերջինիս մասին մի ուշագրավ եզրակացություն է արել:

- 1) 3, 4, 1, 2
- 2) 4, 1, 2, 3
- 3) 4, 1, 3, 2
- 4) 3, 1, 2, 4

27

Գ. Ձոհրապի ո՞ր նովելից է տրված հատվածը:

«Նշանտուքը Պատրիարքարանի մեծ դահլիճը կատարված չէր հարկավ ... Պարզապես, հավիտյան իրար սիրելու խոսք տված էին, գիշեր մը, ծառի մը տակ՝ աստղերը ունենալով իրենց վկա. և աշխարհիս ամենեն մեծահանդես նշանտուքը եղած էր իրենցը»:

- 1) «Այինկա»
- 2) «Ջարուղոն»
- 3) «Փոստա՛լ»
- 4) «Այրին»

28

Ո՞ր տողով է ավարտվում Մ. Մեծարենցի «Աքաախաներու շուքին տակ» բանաստեղծությունը:

- 1) Ծաղիկներեն հուշիկ թերթեր կը թափե
- 2) Ի՛նչ հեշտին է մըթնշաղն այս սատափե
- 3) Ծաղիկներեն հովը թերթեր կը թափե
- 4) Նըվազն անոր կը հեծեծե հեշտական

29

Ա. Բակունցի ո՞ր ստեղծագործությունից է տրված հատվածը:

«Ավին երրորդ անգամ կրակեց, բերդանի գնդակը խրվեց ձյունի մեջ, վզզաց, ինչպես շիկացած խոփը դարբնոցի ջրաքարում: Երրորդ կրակոցը նրա բերդանի վերջին ճիչն էր: Ավին մինչև վերջ էլ չիմացավ, թե ինչու չորրորդ փամփուշտը բերդանը ներս չառավ»:

- 1) «Սթնաձոր»
- 2) «Ալպիական մանուշակ»
- 3) «Սիրիավ»
- 4) «Սպիտակ ձին»

30 Ո՞ր ստեղծագործությունից է տրված հատվածը:

«Այս հիշատակարանն իմ ձեռքն ընկավ պատահական կերպով. թե ինչպես, հետաքրքրական չէ: Սա մի մեծ տեսք էր, որի մեջ «կորած մարդը», ինչպես ինքն էր ենթավերնագրել իր հիշատակարանը, երկար տարիներ, համարյա թե օրը օրին գրի է անցրել իր անհատական կյանքի անցուղարձը»:

- 1) Ա. Շիրվանզադե. «Արտիստը»
- 2) Նար-Դոս. «Ես և նա»
- 3) Ա. Բակունց. «Խոնարհ աղջիկը»
- 4) Ա. Իսահակյան. «Սաադիի վերջին գարունը»

31 Ո՞ր պնդումն է ճիշտ Հ. Մաթևոսյանի «Աշնան արև» վիպակի վերաբերյալ:

- 1) Աղունի մայրացուն դեմ էր, որ Աղունը ամուսնանա Սիմոնի հետ:
- 2) Աղունը համաձայնում է ամուսնանալ Սիմոնի հետ այն բանից հետո, երբ իմանում է, որ իր հորաքույր Մանիշակի գյուղն է գնալու:
- 3) Ունևոր Իշխան հոր տնից Աղունը հարս էր եկել առանց օժիտի:
- 4) Սիմոնի ծնողները և հարազատները սկզբում մեծ խանդավառությամբ էին ընդունել Աղունին:

32 Գրեթե ստեղծումից հետո առաջինը Աստվածաշնչի ո՞ր գիրքը սկսեցին թարգմանել Մեսրոպ Մաշտոցն ու իր աշակերտները:

- 1) Ժողովողի գիրքը
- 2) Սողոմոնի առակները
- 3) Ծննդոց գիրքը
- 4) Դավթի սաղմոսները

33 Ո՞ր նախադասություններում զիջման պարագա կա:

1. Եվ գուցե միայն սենյակում մի խուլ, Գլուխը թեքած պատկերիս վրա, Կնայի մի կին աչքերիս տխուր, Ու կարցունքոտվեն աչքերը նրա:
2. Քանի տարի էր, ինչ Թուրվանտա Քորոն և Փալանճի Գրիգորն ամուսնացած էին, բայց հակառակ բուռն ցանկության` զավակ չունեցան:
3. Քույրս դպրոցի լավագույն աշակերտուհին էր, իսկ ես, փոխանակ դասերս սովորելու, ժամանակս վատնում էի բակային խաղերի վրա:
4. Օդը, սակայն, այստեղ ցուրտ էր, գետինը` խոնավ, բուսականությունից զուրկ:
5. Ես, չնայած իմ անուղղելի լավատեսությանը, այստեղ զգում էի մի մեծ ու հորդաբուխ ուժի տազնապալի ազդեցությունը:

34 Ո՞ր բառերում մեկից ավելի հնչյունափոխություն կա:

1. տարեշրջան, 2. թախծախառն, 3. աներևութանալ, 4. դատրիկ, 5. հանդգնել, 6. միջնագիծ, 7. տարագրություն, 8. գրչատուփ

35 Ո՞ր բառերն են միմյանց հոմանիշ:

1. խոնջանալ, 2. սեթևեթել, 3. խանդադատել, 4. ծեքծեքել, 5. խանդավառվել, 6. պարուրել, 7. նազել, 8. պչրել

36 Նախադասության անդամներից որո՞նց ձևաբանական վերլուծությունն է սխալ:

Եթե զինվորների շողշողուն զենքերը չլինեին, հեռվից դիտողին կթվար, թե քարե դարի մարդիկ են հավաքվել սեղանի շուրջ:

1. **չլինեին** - անկանոն բայ
2. **շուրջ** - մակբայ
3. **կթվար** - չեզոք սեռի բայ
4. **դիտողին** - գոյական, որոշյալ առում
5. **մարդիկ** - *ու* հոլովման գոյական
6. **հավաքվել** - անորոշ դերբայ

37 Ո՞ր նախադասություններում ընդգծվածը շաղկապ չէ (նախադասությունները կետադրված չեն):

1. Ես ծնվել եմ երգի համար Ու **մինչև** մահ պիտի երգեմ:
2. **Նախքան** պատանու հարցին պատասխանելը նա ուղեպայուսակից հանեց զանազան ուտեստներ:
3. Ես պատմում եմ այն **ինչ** տեսել ու զգացել եմ սեփական փորձով:
4. Աղջիկը **որ** մագերն այդպես փռել էր ուսերին ուշադիր նայում էր փողոցի անկյունում խմբված մարդկանց:
5. **Քանի դեռ** ճրագը վառվում էր երրորդ մարդը աչքերը լաթով կապած նստած էր սենյակում:

38 Ո՞ր թվերի տեղում ստորակետ պիտի դրվի:

Բայց Բուդդան որի վարդապետության սկիզբը փառավոր է(1) միջուկը իմաստուն(2) և ավարտը փրկարար(3) կարեկցանքով լցված դեպի ամբոխի անհավատությունը(4) նորից դիմեց նրան(5) թշվառության և տանջանքի այդ տգետ ժառանգին: Նա բացեց ժողովրդի առաջ ճանապարհները դեպի Նիրվանան դեպի նրա երանավետ անդորրը սակայն(6) ամբոխը ծաղրում էր նրան: Եվ նա կանգնելով Հիմալայն ի վեր(7) ասաց Ով Ազնի լսիր իմ աղոթքը(8) և թույլ մի տուր որ թագավորի անհավատությունը:

39 Տրված բառերից քանի՞սն են դերանուն:

ոչ միայն, այսօրինակ, այստեղ, այսօր, մեկմեկի, որոշ, համայն, ուրեմն

40 Բառերից (կապակցություններից) քանիսի՞ր բաղադրիչներն են գրվում անջատ:

մեջք(մեջքի), խոսքի(մասային), տնից(տուն), գառ(ի)վայր, ըստ(ամենայնի), հարյուր(մեկ), մեծ(մասամբ), ուր(որ)է

41 Բառագույգերից քանիսի՞ր բառերը հականիշներ չեն:

ցայգ-գիշեր, ի վնաս-հոգուտ, հակամետ-միտումնավոր, ճիշտ-թյուր, սեղմ-ճապաղ, վտիտ-մարմնեղ, պարպում-լիցքավորում, վատնել-կուտակել

42 Նախադասություններից քանիստ՞ում է ընդգծվածը գոյականական անդամի լրացում:

- Կանայք՝ խարտյաշ կամ սևաթ մագերով գեղեցկուհիներ՝ պճնված ճոխ արդուզարդով, ճեմում էին:
- Մղձավանջային անհեթեթ խաբկա՞նք էր, թե՞ դժոխային իրականություն:
- Գազանների մոտ հացի կնատեմ, ողջույնը կառնեմ քորենիների:
- Անկասկածելի թիվը նշեցե՛ք այն կանոնների, Ինչից մենք հաճախ հասունացել ենք:
- Ես կգամ որպես մոռացված մի երգ՝ Հյուսված աղոթքից, սիրուց ու ծաղկից:

43 Նախադասություններից քանիստ՞ում անջատման խնդիր *չկա*:

- Հեռացավ մեզանից տխուր, կարոտը սրտում:
- Նա բռունցքով ջարդեց այն, ինչ մնացել էր խաղալիքից:
- Ընչաբաղդությունից իրեն՝ տասնութամյա չնաշխարհիկ օրիորդին, ամուսնացրին տարեց մարդու հետ:
- Չինացիները խոսում են իրարից խիստ տարբեր յոթ բարբառներով, որոնք բոլորովին էլ հասկանալի չեն այլ բարբառով խոսողին:
- Մոտեցած երկնից աստղերը պայծառ Ժպտում են խաղաղ քո աչքերի պես:

44 Նախադասություններից քանի՞սն են արևմտահայերենով:

- Մեծ պատահարները զիս անտարբեր կը թողուն, բայց մանր դեպքերը՝ չնչին ուրիշներու աչքին, լուրջ խորհրդածություններու նյութ են ինձի:
- Հոս՝ քարահատակ ճամփուն վրա, ձիերու շարք մը կը քալե հազիվ լսելի ոտնաձայնով մը:
- Բայց երգը, որ իր ալուցքեն կը թռչի, Անտես ու սովերոտ սանդուխներու վրա Կ'իյնա շնչահեղձ:
- Ու կը փոթի ծովակն հոգվույս մեղմավար, Եվ ալիք մը թևը բացած կը վազե:

45 Տրված 6 պնդումներից յուրաքանչյուրի համար ընտրել *ճիշտ է, Միայլ է, Չգիտեմ* տարբերակներից որևէ մեկը:

1. Միևնույն բայը նույն նախադասության մեջ միաժամանակ կարող է ունենալ և՛ խնդիր, և՛ պարագա լրացումներ:
2. Պարագաները լինում են տեղի, ժամանակի, ձևի, միջոցի:
3. Ներգործող խնդիր կարող են ունենալ միայն ներգործական սեռի բայերը:
4. *Պես* կապով կարող են կազմվել թե՛ ձևի, թե՛ ժամանակի պարագաներ:
5. Պարագաները կարող են արտահայտվել միայն գոյականով կամ մակբայով:
6. Վերաբերության խնդիրը արտահայտվում է միայն կապային կառույցով:

Բ մակարդակ

46 Համարակալված բառերում բաց թողած տառերը (տառակապակցությունները) պատասխանների ո՞ր շարքում են ճիշտ նշված:

Ջրտու-ի(1) գիշերներին լուսինը շող-(2) էր գցում առվի մեջ, ջրվորի պողպատ բահի վրա, պսպղում էին սերկ-իլի(3) տերևները, հովից հասկերը քսվում էին իրար, խ-ում(4): Լուսաբացին հալվում էին աստղերը ձյան գնդերի պես, շա-ագունում(5) էր արևելքը, արևի առաջին շողերը փայլվում էին գուլալ, սկանակի-(6) լճակներում, խաղում ամպերի հետ. ասես մի անտես ձեռք բ-ր(7) շողերով ամպի սպիտակ քուլաների վրա հագարավոր նա-շեր(8) էր նկարում, որ մի քիչ հետո ավերի նույն շողերով: Արևի շողերի հետ գոլո-շի(9) էր բարձրանում արտերից, ու գիշերվա խոնավությունն էր ան-անում(10):

- 1) 3-և, 4-շշ, 7-յու, 9-ր
- 2) 1-ք, 2-ք, 6-ր, 10-է
- 3) 2-կ, 7-յու, 8-խ, 10-է
- 4) 1-ք, 5-ռ, 8-դ, 9-ր

47 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերում արմատի հնչյունափոխություն կա:

- 1) խճանկար, դեռափթիթ, պարտիզպան
- 2) մշտավառ, վերնախավ, հոգեթրթիռ
- 3) ծածկանուն, ալրադաց, համբուրել
- 4) նստակյաց, արյունռուշտ, բնաբան

48 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերում է ձայնավորը հնչյունափոխվել բաղաձայնի:

- 1) հոգյակ, ձվածեղ, վայրկենասլաք, չվացուցակ
- 2) լեզվանի, կղզեբնակ, կատվածագ, թթվահամ
- 3) աղվամագ, ալյակ, ուրվական, մեղվապահ
- 4) առվույտ, պատանյակ, առվեգր, կկվականչ

49 Ո՞ր շարքում բառի սխալ բացատրություն կա:

- 1) մարմաջ-բուռն ձգտում, երախտիք-ուրիշին արած բարի գործ
- 2) քերծե-արագավազ որսկան շուն, տավիղ-լարավոր երաժշտական գործիք
- 3) վեղար-հայ կրոնավորի գլխի ծածկույթ, տորմիղ-նավերի միավորում
- 4) կռան-մետաղները հարթեցնելու մուրճ, ընձենի-մշտադալար ծառի տեսակ

50 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերն են թավ գրված բառի բառաձևեր:

- 1) երգել – երգած, երգելիս, երգիչ, երգի՛ր
- 2) ինքը – իրենք, նրա, իր, իրենց
- 3) տուն – տան, տնային, տներ, տունը
- 4) հասնել – հասել, հասնող, հասավ, պիտի հասնենք

51 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերն են կազմությամբ պարզ:

- 1) աշակերտ, ակոս, ամբար
- 2) ավանդ, ակութ, անդուլ
- 3) աղանդ, ավազան, ավելուկ
- 4) ապար, ապստամբ, ախորժակ

52 Ո՞ր նախադասության մեջ փոխաբերական իմաստով գործածված բառ *չկա*:

- 1) Յուրաքանչյուր նրա ձին էր՝ կապտավուն մորթով, որի վրա, ինչպես աստղերը, ցրված էին սպիտակ նշաններ:
- 2) Մի ահարկու ձայն խռպոտ աղմուկով խլացրեց զանգերի դողանջը:
- 3) Մի զարմանալի թախծոտ կյանք էր կանաչում դեմը:
- 4) Միմոնը մեխվել էր Սոնայի տան մոտ, և նեղվածք ու ցուրտ էր, և ձգող ոչ մի տաք անկյուն չկար:

53 Տրված բառերից որի՞ արմատին (արմատներից մեկին) կարող է միանալ *ընդ-* նախածանցը և բառ կազմել առանց երկրորդ անանցի:

- 1) առաջնորդ
- 2) մշտականաչ
- 3) օրինակելի
- 4) մրցունակ

54 Ո՞ր նախադասության մեջ դերանունով արտահայտված ենթակա *չկա*:

- 1) Ինձ խմբի ավագ նշանակեցին, ու տեսա, որ թեկուզ փոքրիկ, թեկուզ յոթնոգանց խմբի գլուխ կանգնելն ինձ դուր է գալիս:
- 2) Աշխատանքի այդ խաղաղ օրերին այնպես էր թվում, թե սարերի ետևում ընկած գյուղի մասին քաղաքում ոչ ոք չգիտի:
- 3) Դիլան դային գիտի, որ ինքը գառամյալ է արդեն, քայլելիս հենվում է փայտին:
- 4) Ամենազարմանալին այն էր, որ ոչինչ չէր փոխվել իմ մանկության գյուղում:

55 Ո՞ր նախադասության մեջ մեկից ավելի անկանոն բայ կա:

- 1) Ամպերը ճերմակ երամով անցան. իմ սիրտն է լալիս կարոտով անհուն:
- 2) Հետո կուշտ կերած մեր ձիերը սկսեցին բարձրանալ քարոտ արահետով՝ մեկը մյուսին հրմշտելով:
- 3) Նա հագել էր կապույտ բաճկոն, դրել էր գլխարկ, որի տակ հավաքել էր շեկլիկ մազերը:
- 4) Երագ տեսա. Սայաթ-Նովեն մոտս եկավ՝ սազը ձեռին:

56 Ո՞ր տարբերակում գերադրական աստիճանով դրված ածական *չկա*:

- 1) Կյանքը մի սուսկալի արյունոտ կռիվ է, ուր երբեմն ամենահաղթ մարդն անգամ պարտվում է:
- 2) «Շոկոլադ» բառն առաջին անգամ Եվրոպայում լսել են իսպանացիները ացտեկների հնագույն մայրաքաղաքը թալանելիս:
- 3) Գրասեղանի մոտ նստել էր հայ երիտասարդության մտքի ամենասիրելի ղեկավարը՝ նա, որի անունը տարածված էր ամենուրեք, ուր կար գեթ մի բուռ հայություն:
- 4) Պատմության ամենից լուսաճաճանչ մտքի հնոցում ծնված հոմերոսյան պոեմները վերացած աշխարհի արձագանքն են հունական շողշողուն առասպելների տեսքով:

57 Ո՞ր տարբերակում բաղադրյալ ժամանակաձև կա:

- 1) միտք արեց, երգչուհի պիտի դառնամ
- 2) մի՛ վհատվիր, չպետք է ներես
- 3) երես մի՛ տուր, մոտ չեմ գա
- 4) պետք է գնամ, տարավ-բերեց

58 Ո՞ր տարբերակում ըղձական եղանակի բայաձև կա:

- 1) Շանթն է բեկվում ճակտիս վրա. Մահ, չգիտեմ, կա՞, թե՞ չկա:
- 2) Եվ ես, որ երբեք չեմ իմացել սենտիմենտալություն, ուզեցի հրացանս առնել և հենց նրա աչքի առջև փշրել այն:
- 3) Երանի նրան, ով կարող է գեղեցիկ ստով խաբվել:
- 4) Եվ եթե դուք գաք մի օր այցի իմ շիրիմին, Կժպտա՞ծ եմ իմ սրտից բուսած վարդենին:

59 Ո՞ր նախադասության մեջ կապի գործածության կամ հոլովառության սխալ չկա:

- 1) Չեր առաջարկների հետ դեռ չեմ հասցրել ծանոթանալ:
- 2) Նա իրեն համար հանգիստ կարդում էր, երբ հարևանը գրգռված ներս խուժեց ու սկսեց գոռոռալ:
- 3) Հանձինս քեզ՝ ես ունեմ մի լավ բարեկամ:
- 4) Մեր մոտից մինչև ձեզ մոտ ոտքի ճանապարհ է:

60 Ո՞ր բարդ նախադասության կազմում թերի նախադասություն չկա:

- 1) Բեյը կանգնել էր գորքից բավական հեռու, իսկ Հայկը՝ առաջին շարքում:
- 2) Մայրիկ, մի բան պիտի ասեմ, որը քեզ գուցե կուրախացնի:
- 3) Անունս փաստաթղթերում չկար, որովհետև տունը կառուցելու ժամանակ ես դեռ չէի ծնվել:
- 4) Երեկոները, երբ մթնում էր, սովորաբար վառում էր բոլոր լույսերը:

61 Ո՞ր նախադասության մեջ է ընդգծվածը ժամանակի պարագա:

- 1) Փարիզում կյանքը նոր իմաստ էր ստացել. հիմա նա վերջապես զգում էր ապրելու հրճվանքը:
- 2) Դանդաղ իջնում էր երեկոն:
- 3) Շենք վերջնական որոշում ընդունես, ինձ տեղյակ կպահես:
- 4) Հաջորդ տարի՝ վաղ գարնանը, ծիծեռնակը վերադարձավ:

62 Ո՞ր նախադասության մեջ հատկացուցիչ չկա:

- 1) Նա փերին է գմբուխ գետի, Յնորքներիս սիրելին:
- 2) Ես մկրտվել եմ հայկական եկեղեցում, որի արմատները ձգվում են մինչև Թադևոս և Բարդուղիմեոս առաքյալները:
- 3) Մեր՝ երեխաներիս աչքը չէր հեռանում նրանցից. ուշիուշով դիտում էինք արագիլներին:
- 4) Ճյուղերի միջից երկինքը երևում էր միայն երբեմն-երբեմն՝ ծառի՝ քամուց օրորվելիս:

63 Ո՞ր նախադասության մեջ բութ պիտի դրվի:

- 1) Պատուհանից տեսնում էի որ չորս ժամ է նա հետ ու առաջ է անում փողոցով:
- 2) Բաթը զայրույթից կորցրել էր իրեն և նրա բիբերը թվում էր ուզում էին դուրս պոռթկալ ակնակապիճներից:
- 3) Տղան կանչում էր հորը իսկ նա ձորն իջնելով այլևս չէր լսում որդու կանչը:
- 4) Որ նրանք հայ լինեն ես իմ հայությունից կհրաժարվեմ՝ հայը հող կվարի ծառ կտնկի շալակով փայտ կբերի:

64

Ո՞ր նախադասության մեջ բայի հրամայական եղանակով արտահայտված ստորոգյալ կա (շեշտերը դրված չեն):

- 1) Երբ Գոգոն դժգոհում էր մեր ազարակի ծառերից պտուղ քաղողներից, մայրս գործվանքով ասում էր.
- Թող մի քիչ էլ քաղեն տանեն, ձայն չհանես. դրանով մեր պտուղը չի պակասի:
- 2) - Հայրիկիդ կասեն, որ թույլ տա՝ թռուցիկ թռցնես,- ասաց մայրս,- բայց այլևս թելը կտուրի ձողին չպիտի կապես:
- 3) - Բարեկամներս,- ասաց նիստը վարողը,- խնդրում եմ հարցերը տալ պարզ, որոշակի և տղամարդու պես տեր կանգնել տրված հարցին:
- 4) Նա մեքենան կանգնեցրեց ու ասաց.
- Մեքենայիս մեջ շատ տեղ չկա. եթե ուզում ես, ճամպրուկներդ դիր, կտանեն, կողովներիդ հետ դու ոտքով կգաս:

65

Ո՞ր տարբերակի բոլոր բանաստեղծությունների հեղինակն է Վ. Տերյանը:

- 1) «Ոսկեհանդերձ եկար», «Որպես Լաերտի որդին», «Տաղ անձնական»
- 2) «Աշնան մեղեդի», «Կարուսել», «Իմ խաղաղ երեկոն է հիմա»
- 3) «Մի՛ խառնեք մեզ ձեր վայրի...», «Տխրություն», «Անվերնագիր»
- 4) «Կարծես թե դարձել եմ ես տուն», «Fatum», «Մի մրահոն աղջիկ տեսա»

66

Ո՞ր տողը Ե. Չարենցի «Ես իմ անուշ Հայաստանի» բանաստեղծությունից չէ:

- 1) Ու հնամյա քաղաքների հազարամյա քարն եմ սիրում...
- 2) Ուր էլ լինեմ, չեմ մոռանա ես ողբաձայն երգերը մեր...
- 3) Արևոտ մի սար եմ հիշում՝ ճակատին ձյունի պատառիկ...
- 4) Աշխարհ անցիր, Արարատի նման ճերմակ գագաթ չկա...

67

Ո՞ր նախադասություններում համաձայնության սխալ կա:

1. Ամբողջ ժողովուրդը պապանձված կանգնել էին՝ ասես խլացած Բուդայի մահացու սպառնալիքների առաջ:
2. Հորս աչքերում կային հոգնությունը քողարկող ժպիտ և քնքշության ցուլքեր:
3. Գործող բոլոր կուսակցությունները ներկայացնելու են իրենց քաղաքական ծրագրերը:
4. Միացյալ Նահանգները փորձում է խաղաղություն հաստատել Մերձավոր Արևելքում:
5. Այս ամենը վկայում են, որ վերահսկողությունը պատշաճ մակարդակի վրա չի եղել:

68

Ո՞ր նախադասություններում փոխանվանաբար գործածված թվական կա:

1. Իսկ երկրորդները նրանք են, ովքեր կոչված են կյանքի խորհուրդն օրհներգելու:
2. Երբ Ավետիքը դառնում է յոթ-ութ տարեկան, ծնողները նրան տալիս են սովորելու գյուղի ուսումնարանում:
3. Այդ գիտնականը թարգմանություններ էր անում հարյուր տասնչորս լեզվից, վարժ խոսում էր երեսունինը լեզվով, մասնակի տիրապետում տասնմեկին:
4. Անհիշելի ժամանակներից սկսած՝ այդ գյուղում մշտապես ապրում էր հարյուր քսանյոթ մարդ. նրանցից քսանութը տղամարդիկ էին, մնացածը՝ կանայք ու երեխաներ:
5. Ե՛վ Չարենցը, և՛ Բակունցը հիացած էին Տերյանով. երկուսի համար էլ վերջինս կատարելատիպ էր, բանաստեղծական արվեստի չափանիշ:

Հնավաճառից հինգ դուլարով գնված նկարը կարող է ամերիկացի նկարիչ Ջեքսոն Պոլլոքի կտավը լինել. ահա այսպիսի ենթադրություն է արել արվեստաբան Պիտեր Բիրոն: Եթե ենթադրությունը ճիշտ է, ապա կտավը արժի 40-50 միլիոն դուլար:

Վիճելի նկարի տերը նախկին վարորդ, այժմ թոշակառու Թերրի Հորթոնն է, որի ավտոտնակում նկարը մնացել է մի քանի տարի: Մի օր, երբ այն նկատել է տեղի համալսարանի պրոֆեսոր Բիրոն և ճանաչելով Պոլլոքի ոճը՝ ենթադրություն է արել, սկսվել է փորձաքննություն: Փորձագետները նկարի վրայի մատնահետքերը համադրել են Պոլլոքի արվեստանոցում եղած նկարներում առկա մատնահետքերի հետ, և ենթադրությունը առ այն, որ նախկին վարորդի մոտ գտնվող նկարը Պոլլոքի վրձնին է պատկանում, հաստատվել է: Արդյունքում յոթանասունչորսամյա թոշակառուն փաստորեն հսկայական կարողության տեր է: Չէ՞ որ ամերիկյան հետպատերազմյան խոշորագույն նկարիչներից մեկն է համարվում Պոլլոքը, որի հանրահայտ «Համար 5, 1948» կտավը, օրինակ, մասնավոր գործարքի արդյունքում վաճառվել է 140 միլիոն դուլարով. դա այն ժամանակներում գեղանկարչության մեջ վճարված գումարներից ամենախոշորներից է: Ավելի ուշ նկարչի մեկ այլ կտավ՝ «Համար 17Ա»-ն, վաճառվել է 200 միլիոն դուլարով:

Ջեքսոն Պոլլոքը ամերիկյան արստրակտ էքսպրեսիոնիզմի ամենավառ ներկայացուցիչն է, հայտնի է ոչ միայն նկարների գաղափարական խորությամբ, այլև իր ստեղծած յուրահատուկ՝ ներկերը լցնելու և ցայտեցնելու տեխնիկայով: Բացի այդ, նա կտավը չէր ձգում ենթանկարակալի վրա, այլ գերադասում էր ամրացնել հատակին՝ այդպիսով հնարավորություն ստեղծելով նկարել չորս կողմից: Նա ասում էր, որ այդպես կարծես գտնվում է նկարի մեջ:

Նկարիչը անվանումներ չէր տալիս նկարներին, այլ սոսկ համարակալում էր դրանք՝ դիտողին իր նախանշած գաղափարներով չկաշկանդելու համար:

1. Թերրի Հորթոնին պատկանող նկարը իրականում շատ ավելին արժի հնավաճառին վճարված գումարից:
2. Կտավը հատակին ամրացնելու շնորհիվ Պոլլոքը կարողանում էր նկարել կտավի բոլոր կողմերից:
3. Պոլլոքի նկարների բարձր գինը կապված է ոչ թե դրանց բովանդակության, այլ ներկերը ցայտեցնելու միջոցով նկարելու տեխնիկայի հետ:
4. Համալսարանի պրոֆեսորը, նկարի վրա նկատելով հայտնի նկարչի մատնահետքերը, պարզել է, որ կտավը պատկանում է Ջեքսոն Պոլլոքի վրձնին:
5. «Համար 5, 1948» հայտնի կտավը տարիներ շարունակ մնացել է մի նախկին վարորդի ավտոտնակում:

Տրված 6 պնդումներից յուրաքանչյուրի համար ընտրել *ճիշտ է*, *Միայն է*, *Չգիտես* տարբերակներից որևէ մեկը:

1. *Մտաջ, հեռու* բառերը կարող են հանդես գալ և՛ որպես կապ, և՛ որպես մակբայ:
2. *Որեն, ովին* ածանցները կազմում են մակբայներ:
3. Մակբայները դառնում են ոչ միայն բայով, այլև ածականով արտահայտված անդամի լրացում:
4. *Երբևէ, երբևիցե* բառերը ժամանակի մակբայներ են, *բազմիցս, կրկնակի* բառերը՝ չափի մակբայներ:
5. Մակբայը չի կարող լինել կազմությամբ պարզ բառ:
6. Գոյականի կրկնությամբ կազմված որոշ բառեր մակբայներ են: